

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДИНАТЕ СІМ

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER FRITCHARD AVE & MCGREGOR ST.

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК V.

Ч. 46.

СУБОТА, 9 ЧЕРВНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JUNE 9th, 1923.

No. 46.

VOL. V.

КРОВАВІ РОБІТНИЧІ ЗАВРУШЕННЯ В ЛЯЙПЦІГУ.

БЕРЛІН, 7 червня. — Спеціальні депеші з Ляйпцигу доносять нині, що під час заворушень убито там вчера 7 осіб і більше як 100 ранено. Між убитими є один поліцай і один сторож дому, а 15 поліцаїв є ранених. 37 ранених знаходяться в критичній стані.

Демонстрація була устроєна для заперестовання проти окупації Рурщини і недостаточної кількості допомоги для безробітних. В демонстрації взяло участь 20,000 осіб. Порядком привернено аж до 9-ї години вчора ввечерю.

Демонстрація була скликана заходом професійних союзів і соціалістів. Початок до демонстрації дала молодіж з комуністами на чолі.

Поліція хотіла розігнати товпу і з початку стріляла в воздух. Коли це нічо не помагало, поліція почала стріляти прямо в демонстрантів. Незабаром прибула кінна поліція та інша поміч і привернено "порядок".

Депеша з Лондону подає, що демонстрація відбувалася також проти високого кошту прожитку, та що демонстранти, утікаючи перед поліцією, нападали на склепи з поживою.

НІМЕЧЧИНА ПРЕДКЛАДАЄ НОВУ ОФЕРТУ.

БЕРЛІН, 7 червня. — Нота німецького правительства, вручена нині аліантам, пропонує платити як воєне відшкодування один мільярд 200 мільонів золотих марок річно.

ЗНИЩИЛИ ТОВАРОВИЙ ПОТЯГ В РУРИЦІНІ.

БЕРЛІН, 6 червня. — Сюди доносять, що в Лінтон, коло Ессене, невідомі особи знищили тваровий потяг. Много вагонів вилетіло з шин і розбілося.

В Діссельдорфі французька варта застрелила на смерть німецького школяра. Жовірна, що був відвічальний за убиство, товпа хотіла залічувати.

ФРАНЦУЗИ ЗАНЯЛИ ФАБРИКИ КРУПА.

КОБЛЕНЦ, 7 червня. — Військо заняло металургічні заведення Крупа в Найвді і Енгерсі і буде держати їх як застав за незаплатченія 20 мільярдів марок податку за рудля, якого домагаються Французи і Бельгійці від компанії Крупа.

ЗРИВ БОМБИ ПЕРЕРВАВ ЗЕЛІЗНИЧУ ЛІНІЮ.

ДИССЕЛЬДОРФ, 3 червня. — Вчора перервано бомбами головну залізничну лінію, якою Французи вивозили вуголь і кокс з окупованої області. На значнім просторі знищено обатори лінії і рух буде перерваний на довгий час.

В САКСОНІ ЗАВЕДЕНО КОМУНІСТИЧНУ ПОЛІЦІЮ.

БЕРЛІН, 1 червня. — Саксонське правительство, зложене з комуністів і соціалістів, рішило завести комуністичну поліцію на місце теперішньої державної поліції.

В столиці Саксонії Дрезні зорганізовано вже перших п'ять "червоних сотень", відділів "Пролетарської Самооборони", які віддано під команду шефа саксонської державної

ВІДПОВІДЬ СОВІТІВ НА МЕМОРАНДУМ АНГЛІ.

МОСКВА, 6 червня. — Відповідь Совітської Росії на послідній меморандум лорда Корона в справі англо-російських відносин зістала вислана до Лондону у вівторок і відповідно буде доручена Леонідом Красіном в четвер. Зміст відповіді не є відомий.

Московські газети друкують документи про британське вмишання в справи Совітської Азії. Одним з них є угода з весняного минулого року, на підставі котрої Британії обіцяли фінансувати оружжі антисовітських сили в Бухарі, в Туркестані.

ЯПОНІЯ ГОТОВА ВЕСТИ ПЕРЕГОВОРІ З СОВІТАМИ.

ТОКІО, 7 червня. — Японське правительство рішило на своїм вчорашнім засіданню предложити знаходчомуся в Японії совітському послу А. А. Йоффе усяля, на підставі котрих Японія готова відновити переговори з Совітською Росією.

Усяля ці має вручити висквіт Кото, який був стало в зноснах з Йоффе від часу його прибуття до Японії кілька місяців тому назад.

Сподіються, що будуть колючі довгі прелімінарні переговори заки вдається розв'язати ріжні проблеми, що тепер розділяють совітське і японське правительства.

ЯПОНЦІ ПЛАТЯТЬ СОВІТАМ ЗА РИБОЛОВСТВО.

ТОКІО. — Японські риболовські компанії згодились заплатити совітській владі 1,500,000 ен за право удержувати 268 рибальських станцій здовж російського побережа Тихого океану протягом теперішнього сезону. Цю концесію набули Японці на ліценції, яка відбулась у Владивостоці в цвітні ц. р.

ДО МОСКВИ ПРИБУЛА ФРАНЦУСЬКА МІСІЯ.

МОСКВА, 3 червня. — До Москви прибула вчора французька делегація під проводом Жуля Гезла, сина люкляного вже проводника французьких соціалістів того самого імені.

ЮГОСЛАВІЯ ЗА ЗНОСИНАМИ З СОВ. РОСІЄЮ.

БІЛГОРОД, 29 мая. — Правительство Югославії змагає до привернення дипломатичних зносин з Совітською Росією. Між обома правительствами ведуться вже від довшого часу переговори і треба надіятись, що на днях вони будуть успішно закінчені.

Одним з важних проблем є справа репатріації 50,000 російських збігців, недобитків армії Врангеля, які знаходяться під теперішню пору в Сербії. Сам Врангель з членами свого штабу перебуває в Білгороді.

До порту Варна в Болгарії прибув перший радянський корабель "Чічерін". Населення Варни устроїло привітну зустріч кораблеви урочисту стрічу.

Поліції полковника Шутінгера. Пролетарська поліція буде мати за завдання не лише удержувати лад і порядок, але й контролювати ціни на всі необхідні життєві средства.

ВІБРИКИ ФРАНЦУСЬКИХ МОНАРХІСТІВ В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 2 червня. — Пала-та послів була вчора пополудні сценою великої бучі з приводу побиття трох радикальних послів в четвер ввечерім. Ті послі ішли на збори, скликані "Лігою оборони прав чоловіка", і на вулиці напала на них банда молодих фашистів монархістів, обила їх чорним і смолою і побила палицями.

Цю справу піднесено негайно по отворенню засідання парламенту і в прийнятій резолюції зажадано від правительства охорони перед тероризмом монархістів. В дискусії над виснеском повстала велика буча і трохи що не побито монархістичного посла Додега, якого радикальні послі вважають винуватим за сваволю фашистів.

У ФРАНЦІ ВІКРИТО ЗАГОВІР МОНАРХІСТІВ.

ПАРИЖ, 2 червня. — Міністер внутрішних справ Манурі заявив в парламенті, що по шлії Франції є поширений заговор, звернений проти республіки. Правительство має докази, що роялісти шлії Франції заучилися разом в конспірації проти правительства.

"СПРАВЕДЛИВІСТЬ" В ЦАРСТВІ ФАШИЗМУ.

ПЕРУГІЯ, Італія, 7 червня. — Граф Фабіані, член фашистів, зістав засуджений на 10 місяців в'язниці за те, що примусив пола вилити ричинний олій, позаяк піп заявив проти фашистських становищ.

Характеристичним для фашистської "справедливості" є те, що за сваволю над попом вони карають. А як такі самі методи приміняються до комуністів і соціалістів, а навіть до людей науки — професорів університету, то це у фашистві вважається за патріотичний подвиг, а ніколи за злочин.

Та не лише це. Фашисти такі мурдують комуністів і соціалістів і за це ніхто їх не карає, бо на чолі італійської держави стоїть головний бандіт-фашист Муссоліні.

ЗАКЛИКАЄ ДО БОРОТБИ З ВОРОГАМИ ФАШИЗМУ.

РИМ. — Провідник італійських фашистів прем'єр Муссоліні оголосив в своїм органі "Попольо д'Італія" ультимат до ворогів фашизму. Ультимат був передрукований майже всіма газетами в Римі і викликав велике здивування. Він мав форму відозви до членів фашистської партії.

"Фашисти, будьте готові до боротьби!" — цими словами починається відозва. В ній заявляє Муссоліні, що фашистська революція повинна була більше зробити, чим вона до тепер зробила. Тепер починається друга доба революції.

Хоч більшість народу зрозуміла фашизм, говориться далше у відозві, то є багато політиків і впливових людей, які не навчилися нічого, чого фашизм старався їх навчити. Проти таких елементів мусить розпочатися боротьба.

Відозва вичисляє відтак групи людей, які є рішучими ворогами фашизму. До таких належать в першій мірі провідники комуністів і соціалістів, які

ОБВИНУВАННЯ ПРОТИ ТОВА. БРЮСА ВІДКИНЕНЕ.

СІДНІЙ, Н. С., 7 червня. — Магістрат А. Б. Мек'Гілдереї відкинув формально обвинувачення о бунтівничі вислови проти Малкола Брюса, редактора "Воркера" з Торонто.

Таким робом справа, про яку наробила тільки шуму капіталістична преса по шлії Канади, закінчилась нічим.

Відкинення судією обвинувачення проти Брюса свідчить, що приписані Брюсови слова про "Юніон Джек" — видумали самі капіталістичні нагачі з буржуазних газет в тій шлії, щоб позбутися немілаго для капіталістів робітничого діяча.

Та як видно з рішення судді, план капіталістів на залякування без жадної причини Брюса до тюрми — не вдавсь.

278 КАНДИДАТІВ В ПРОВІНЦІИ ОНТЕРІО.

ТОРОНТО, 7 червня. — При надходжнях провінціанальних виборів в Онтеріо будуть убиті 278 кандидатів.

По партійній приналежності вони діляться так: фармерів 75, робітники 19, консерватисти 103, ліберали 71, независимі 10, — разом 278.

Офіційна номінація кандидатів відбудеться 14 червня, а вибори 25 червня.

РЕЖІМ ВІТОСА В ПОЛЬЩІ РЕАКЦІЙНИЙ.

ВАРШАВА. — Разом з Пільзудским з польської армії вступило много генералів. Цей їх крок пояснюється тим, що прем'єр Вітос рішив піднести в Польщі прапор фашизму, та здавати всі поступові і непольські елементи.

ЩЕ ПРО БРЕХНІ ПОЛЬСЬКОЇ ПРЕСИ ПРО ПОВСТАННЯ НА УКРАЇНІ.

З приводу брехонь польської преси про повстання на Радянській Україні віденський "Укр. Прапор" дає від себе таку замітку:

"Интересне хіба те, що вістки про повстання на схід від польського кордону виривають у польській пресі саме у хвили, коли по Польщі розіздять французські генерали, між ними ген. Фош, що прибув дня 1 мая до Польщі. За те не пише польська преса нічого про те, що дня 15 цвітня ц. р. через волинську стацію Ківерці поспішним поїздом проїздили старшини й козаки буншної армії Петляури, вертаючи під охороною радянської влади на Україну. Не пише вона майже нічого також про дезерцію шліїх-відділів жовнірів польської армії на територію Радянської України, на якій нібито спалахнули велчі повстання..."

В Харкові відкрився зразковий дитячий будинок імені тов. Домбала, забезпечений досвідченими лікарями і педагогами.

протягом кількох останніх днів почали підносити свій голос протесту проти фашистського режиму в парламенті. До ворогів фашизму належать відтак давні демократи, ліберали і республіканці, які є отвертими проти або скептично глядять на фашизм. До останніх належать також ті члени фашистської партії, які не зуміли присвоїти собі ідеалів фашизму в "душі і серцю".

Товариші! Відновляйте переллать на "Українські Робітничі Вісті".

ЗАВРУШЕННЯ ТРАМВАЄВИХ РОБІТНИКІВ В АМЕРИЦІ.

ШЕНЕКТЕД, Н. Й., 7 червня. — Через чотири тижні треває тут страйк трамваєвих робітників. Перший раз за шлії час страйку прийшло вчора до заворушень і бійки, як наняті компанією скеби хотіли пробувати ізидти трамваями. Товпа робітників почала кидати на трамваї камінням, цеглами і іншими річами. Кількох карменів зістало ранених.

Президент компанії заявив, що звернеться до губернатора Сміта з просьбою, щоб той прислав до міста федеральне військо, яке не допустить би до дальших заворушень.

Скеби повтікали з трамваїв.

ШЕНЕКТЕД, Н. Й., 8 червня. — Підчас страйку трамваєвих робітників прийшло вчора до грізного заворушення, підчас якого не обійшлося без стрілянини. Компанії з тяжким трудом удалось привезти на стацію два трамваї, з яких повтікали страйколомі. Підчас заворушення ніхто не був ранений.

АРЕШТУВАЛИ СТРАЙКОВИЙ КОМІТЕТ В СЕН ПЕДРО.

Телеграма з Сен Педро, Кал., зараз коло Лос Енджеос, доносить, що там арештовано страйковий комітет докових робітників, які вже від кількох тижнів є на страйку.

Помімо того страйкері держаться добре і відбувають масові віча, хоч такі є заборонені поліцією.

АЛ. ГОВАТ АРЕШТОВАНИЙ В ПІТСПБУРГУ.

ПІТСПБУРГ, Па., 7 червня. — Александр Говат, бувший провідник "Юнайтед Майн Воркерс" в Кензас, який перебував в Пітспбургу від кількох місяців, зістав сьогодні арештований.

ЗА 12-ГОДИННИМ ДНЕМ В СТАЛЕВІЙ ІНДУСТРІИ.

НЮ ЙОРК. — На відбуваючійся тут річних зборах представників американської залізної і сталевій індустрії прийнято звіт комісії, яка з припорушення президента Гардінга розсаждала можливість скасування 12-годинного дня праці в сталевій індустрії. Звіт заявляється проти того, щоб по системі зносити під теперішню пору.

Комісія каже, що заведення 8-годинного дня праці піднесло би кошта продукції о 15 процент і що що підвижку мусіаб платити публіка. При заведенню трох шифт булоб потрібно додаткових 60,000 робітників, яких тепер неможливо дістати з причини обмеженої еміграції.

ПЯТИДЕННИЙ ТИЖДЕНЬ НА УКРАЇНІ.

Думка про п'ятиденний тиждень жваво обговорюється скрізь по заводах на Україні. Більшість робітників висловлюється в користь введення п'ятиденного тижня, що значно полешкує роботу.

В Ахтирці в дитячому городку на всіх його виробництвах введено п'ятиденний тиждень.

Товариші! Відновляйте переллать на "Українські Робітничі Вісті".

СПІЛЬНА АКЦІЯ МАЙНЕРІВ В ЄВРОПІ І АМЕРИЦІ.

ЛОНДОН, 24 мая. — Секретар майнерської федерації у Великій Британії Френк Годжес заявив, що вчасі недавнього побуту Джана Л. Дуйса, голова американської майнерської федерації, дійшло до закладного порозуміння між майнерськими організаціями в Америці і в Європі щодо спільної акції і співдіяння у випадку усього страйку в котромунебудь краю.

В ЯПОНІ АРЕШТОВАНО 100 СОЦІАЛІСТІВ.

ТОКІО, 6 червня. — Власти арештували тут вчора 100 соціалістичних провідників. Нагінка ведеться іза того, що нібито існує заговор, який має на шлії зробити Японію комуністичною.

ЗЕЛІЗНИЧНИКИ В БЕЛЬГІИ ВИГРАЛИ СТРАЙК.

БРУКСЕЛЯ, 2 червня. — Страйкуючі залізничні робітники повернули вчора до праці, коли правительство згодилось підвишити платню і не карати провідників страйку видаленням з роботи.

НИНІ РОЗПОЧАЛАСЯ ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ ВІЙСЬКА, ЯКА БУЛА ЗАРЯДЖЕНА ЧЕРЕЗ СТРАЙК.

БУЕНОС АЙРЕС, 6 червня. — До тутешніх газет доносять, що правительство Болівії проголосило в декотрих департаментах стан облоги, під замітом, що майнері плянують революційний страйк.

В АФРИЦІ ВІДЖИЛА ТОРГОВЛЯ НЕВІЛЬНИКАМИ.

ЖЕНЕВА, 17 мая. — Звіт, який одержала рада "Ліги Націй" доносить, що в Абисінії знаходиться під теперішню пору поверх 2,000,000 невольників, як мушци, так жерщци. Торговцями невольників займаються агенти англійських і французьких плянаторів в колоніях в Африці.

МЕДІЛА, 31 мая. — В боротьбі з Маврами еспапський військо втратили 127 жовнірів в дубитих і ранених. Втрати Маврів обчисляють на 300 людей.

РІЖНІ ВІСТІ.

УБИСТВО АРХІЕПІСКОПА САРАГОССА.

САРАГОССА, Еспанія, 5-го червня. — Невідомі люди убили близько цього міста кардинала Солівелія Ромера, архієпископа Сарагосси. Убийства dokonано як архієпископ прийав своїм автомобілем до монастира коло Сарагосси. Разом з ним убито шофера і ранено секретара архієпископа.

НАПАД НА ГРЕЦЬКОГО ПАТРІЯРХА.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 2-го червня. — Товпа Греків напала вчора на патріярха грецької церкви Мелетія Метаксакіса в його резиденції, чинно його зневажила і зажадала, щоб зреагнтував. Кажуть, що демонстранти є сторонниками якогось єпископа, настроєного ворожо до патріярха.

ЩОБ ЗАПОБІГТИ ДАЛЬШИМ ЗАБУРЕННЯМ, КОЛО РЕЗИДЕНЦІИ ПАТРІЯРХА ПОСТАВЛЕНО НА СТОРОЖІ ФРАНЦУСЬКУ І ТУРЕЦЬКУ ВІЙСЬКОВУ ПОЛІЦІЮ.

БУВШИЙ СТАРШИНА УГА ПРОВКАТОРОМ.

До віденського "Укр. Прапора" пишуть з Ужгороду: У Львові грасує агент провокатор Гуцуляк, — бувший старшина Української Галицької Армії. Є він головним мужем довіря 8-ої дивізії в Чернівцях, у Львові працює він у штабі української місці в характері звязкового агента. Там живе він під іменем Івана Григоровича, а число його легітимації є 82. Цей панок є росту середнього, лиця чорнявого, вус голений, волосся і очі чорні, родом він з Костинця на Буковині. Був він самостійним шефом контррозвідки в Хотині (Бессарабія) і там не одного України — ніби большевика — вислав "на лоно Авраама".

МЕДІЛА, 31 мая. — В боротьбі з Маврами еспапський військо втратили 127 жовнірів в дубитих і ранених. Втрати Маврів обчисляють на 300 людей.

УВАГА! ТЬМО ВСІ НА ПІКНІК! УВАГА!

ВІДІЛ СТОВАРИШЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧІЙ ДІМ В ВІННІПЕГУ

— устроює —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 10. ЧЕРВНЯ, В МОРС ПЛЕЙС

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

Коли хочете зажити свіжим воздухом по довгій зимі, так ідте всі і клячте своїх знакомих на цей пікнік. Відділ Українського Робітничого Дому робить старання, щоб всі були задоволені. Програма пікніку дуже цікава. В програму входять: для гуляючих добрі музика і спеціальна підлога, для спорту гарні нагороди, для голодних свіжі перекуски і зміни напитки та багато інших несподіванок.

ТОМУ ТЬМО ВСІ НА ЦЕЙ ПЕРШИЙ ПІКНІК!

ЯК ІХАТИ: — Беріть "Морс Плейс" стріткарю, котра іде Меїн стрітом і ідте до місця де вона вертає назад, а там будуть товариші, котрі вкажуть вам дорогу на місце пікніку.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.
Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Стіваришення "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік \$4.00
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РАДЯНСЬКА ВЛАДА СИЛЬНА І НЕПОБОРИМА.

До канадського міста Вікторії над Тихим Океаном прибув минулого понеділка, дня 4. червня, бувший голова контрреволюційного правління в Владивостоці, ген С. Д. Меркулов. Приїхав він разом з своєю родиною з Харбіну в Маньчжурі, в котрій то місті він перебував від часу прогнання його Червоною армією з Владивостоку в жовтні минулого року. За чим приїхав Меркулов до Канади, та чи думає він тут остаточно, чи поїде куди даліше — коротенька депеша з Вікторії не згадує.

Та не про щось приїзд Меркулова, яка покищо нам невідомо, ми хочемо тут говорити. Що заставило нас згадати тут про приїзд Меркулова, так це його "проголошення", що в 1924 році прийде кінець Радянським Республікам. Розуміється, з такої заяви бувшого контрреволюційного ватажка можна лише сміятися. Однак заява Меркулова про близький кінець радянської влади тим характеристична, що появляється в пресі якраз того самого дня, коли про радянську владу появлялись зовсім відмінні голоси двох інших людей. І коли про упадок Світів говорить Росіянин, "свій" по національності, то про тривістий совітського правління говорять Американці, чужі по національності для Радянських Республік. А що найважливіше — ці Американці не є соціалістами ані комуністами, вони навіть не мали ніколи нічого спільного з робітничим рухом. Оба вони самі звидля Радянські Республіки і недавно звідтам повернулися.

Першим зі згаданих Американців з буржуазного табору є сенатор Бортон К. Вілер з Монтани. Він пробув кілька місяців в Радянських Республіках і на підставі власних спостережень пише до мейора міста Грейт Фолс, Монт., Г. В. Мічела, між іншим сідуюче:

"Правительство (совітське) є сильне і кожний признає, що воно остать при владі. Нема нині в Росії сили, що змогли би покінчити теперішній режим або навіть пробувати боротися з ним, або котра потрадила би правити краєм, нагоди би вспіла захопити контролю. Лише анархія занувала би на випадок, як би теперішній лад був повалений".

А про Червону армію сенатор Вілер каже: "Червона армія має 600.000 жовірів і вони є добре висвітовані, добре нагороджані і добре убрані".

Другим Американцем з буржуазного табору, котрого голос про Радянські Республіки подає буржуазна преса рівночасно з заявою Меркулова, є Вільям С. Гарнер, бувший шеф комунікації при Американській Ратуновій Адміністрації (АРА) в Радянських Республіках. Як шеф комунікації при АРА під час її ратуновій акції серед голуючих, Гарнер мав нагоду переїхати здовж і поперек Радянські Республіки і поробити свої власні спостереження. В американській буржуазній пресі він між іншим пише:

"Велика маса російського народу стає так привичаена до теперішнього правління, що правдоподібноість перемін правління є крайню чужа. Еволюція зробити свою роботу".

А даліше:
"Зміна до ліпшого в Росії цей весни в порівнянні з весною минулого року є така велика, що це є майже не до увірення. Є велика надія, що поліпшення буде йти даліше. Його скорість буде залежати від кількох факторів тепер невідомих".

Розуміється, що оба згадані буржуї Американці не у всім годяться з совітським правлінням. Вони не є комуністами і навіть не можуть вповні зрозуміти того, що діється в Радянських Республіках. Все-ж такі наведені повисше їх слова говорять дуже багато. Тим більше, коли зважимо, що це говорять не робітники, а представники буржуазії.

І який нудним супроти цих заяв є "проголошення" екслідера білогвардійських бандитів на Сибірі Меркулова про упадок в 1924 році радянської влади.

Та російські контрреволюційники в роді Меркулова не покладають це думки на повалення Радянських Республік. За трохи міжнародного капіталу вони планують його наїзди на робітничо-селянські держави.

Ось депеша з Парижа під датою 4. червня доносить, що в Парижі збираються делегати російських монархістів, автократичних і конституційних тенденцій, з наміром приспінити привернення монархії в Росії. Кажуть, що Поклик до акції може прийти скоро. Акція мала би розпочатися під проводом бувшого великого князя Микола Миколаєвича, першого кузина бувшого царя.

Донось, що генерал Врангелів обіхав вже ті місця, де працюють на ріці недовитки його армії.

Голова центральної монархістичної ради Марков твердить, що великий князь Микола Миколаєвич зайвуть у відповідну пору, яка акція є потрібна для привернення монархії в Росії.

Ось такі шляни снують російські монархісти. Правда, самі вони безсилі, але за ними стоїть світовий капітал, який давав, дає і ще дасть мільони на всяку авантуру, що буде плануватися проти Радянських Республік. І це робить той капітал тоді, коли його представники в особі американських сенаторів та буржуазних журналістів самі признають, що радянська влада є сильна, що її підтримує населення та що вона не думає падає, а на випадок як би упала, то ніхто інший не був би в силі правити краєм і занувала би анархія.

Та марні надії капіталу і російських монархістів. Радянським Республікам може бути нанесено багато горя на випадок нового нападу на них, та повалити їх не зможе ніяка сила. Бо вони — це мільони робітників і селян, які життя своє положать а не віддадуть раз здобутій свободі. А капіталістичний світ розкладається, він боїться сам себе, він не певний, чи вислана ним проти С.С.Р. армія не обернеться завтра проти тих, що її вислали.

Та й питання ще, чи так легко можна було би вислати таку армію. Питання, чи новий похід до походу на робітничо-селянські республіки Сходу не був би сигналом до горожанської війни в капіталістичних державах.

Тому всі шляни капіталістичного світа на повалення Радянських Республік є дуже небезпечні і їх автори можуть самі викопати собі гріб.

Лист зі Львова.

Вислід подорожі Фоша по Польщі. — Восні аларми польської преси. — Нагайна рекрутация. — Трудовіцькі гієни — денунціянти.

Львів, 15. V. 1923.
Фош, оглянувши польський мілітаризм, поїхав на далішні воєнні наради до французького генерального штабу, у Варшаві дав він на бліних аж 5 мільйонів польських марок, це є велику суму, бо аж 105 доларів. Здається більше не міг дати, бо польські злодії зодержували його і у Варшаві і у Львові, забрали дещо з його гардероба.

Патріотичне похмілля впливається тепер у польській пресі безсумнісними воєнними алармами. Одиного дня польська преса трубить на цілу Польщу, що Англія виповідає війну більшовікам, що до Львова приїздить шеф англійського генерального штабу. Другого дня містить ця преса алармуючі вісті про це, що Німеччина оголошила мобілізацію. Вечером того самого дня ця преса подає телеграми, що Німеччина виповіла Франції війну. На другий день товстим друком оголошують польські газети, що в Червоній Армії вибух бунт, що збунтувався такий і такий полк і т. д. Рівно з цими настирливими воєнними алармами, які роблять серед населення доріжню ще більшою та помагають тільки операціям чорної біржі, ідуть воєнні приготування самої Польщі, які справді огортає воєнна горячка.

Ось вчора, 14. мая, у Львові на вулицях і в газетах появилося оповіщення, яке заряджує винятково додатковий контрольний збір мущин, уроджених в роках 1883—1899 і замешкалих у Львові. Збір буде відбуватися щодня в днях від 14. до 28. мая. Незголошені в повисшій речічці потягнуться за собою примінення кар, а іменно: ставлячи опір будуть примусово доставлені, а також буде наложена на них адміністраційна кара; есля-ж зайде випадок тяжкого переступа, чекає сулова кара позбавлення свободи до трох років.

Видно, що Польща на гвалт переводить асертуюнок.

Рівночасно появилося і друге оголошення такого змісту:

POWOLANIE ROCZNIKA 1896 NA 8 TYG. CZWENZICIA.
D. O. K. we Lwowie powołuje na 8-tygodniowe ćwiczenie wojskowe szeregowych rocznika 1896 roku.
Okres ćwiczeń ustanowiony został od dnia 24. maja 1923 do dnia 17. lipca 1923 r. włącznie.

Значить, що на найбільш горячий час, бо підліх робіт і початків живих, заряджує Польща військові вправи. Щось отже задумує.

По селах Тернопільщини, Скалатщини, Збарашчини і других околицях над Збручем стоїть вже польська артилерія і піхота. Чого, бог святий знає. Хіба не на виправе.

Що принесе найблизша польсько-французька геда — годі покищо предвидіти. Але в кождому разі це не вище нічого доброго.

Ми живемо тут в такий атмосфері, як жили перед липнем 1914 року. Арешти і труси між робітництвом і політично "неблагонадійними" для Польщі ідуть кождого дня. Секретарі української соціал-демократичної партії день в день засинують письмами з краю про труси, арешти партійних організаторів, забираючи кас і організаційних книг і т. д. Всікі інтвенції не приносять успіхів. Діється це все на основі доносів. А доноси ці роблять такі на жаль самі українські "патріоти".

Орган трудовіцькі і диктатора Петрушевича "Діло" денунціює нас день в день перед польською дефензивою як більшовіків. Редактор Федорців, знаний Нам вже з моїх давніших дописів і документів, як і Вам вислав, взяв на себе головний обовязок денунціятора. Федорців це людина, що брала колись гроші з фондів Петлюри, опісля, коли стала на

тайну службу у Поляків намовляла, як це свідчить лист пралата о. Куницького оголошений в "Слові", трудовіцькі, щоб вони робили угоду з Поляками. Т рівночасно, коли Червона армія стала в 1920 році під Львовом — разом з д-ром Р. Перфецьким бігала по Львові і збирала членів Ревкому — розуміється, з поручення польської дефензиви. Цей осібник тепер денунціює У.С.Д.П. як цих, що за більшовіцькі гроші ведуть небезпечну Польщі пропаганду.

Посилаю Вам його статтю в "Діло" з 15. мая ц. р. — нечуваній, нікчемній дрон, звичайну денунцію до польської дефензиви. Читайте, канадські і американські робітники, та подивіайтеся, на що може спромочися редактор львівського органу Петрушевича.

Лайка і денунціяції на У.С.Д.П. до поліції роблять своє. Федорців і трудовіцькі дістають призначення цілої польської преси, нас замикають до тюрми, але в краю отвіряться очі на ці "патріотичні" подвиги "Діла". Люде пиздуть, що це за патріоти "патріоти" з табору диктатора Петрушевича. Навіть наші противники обурюються на ці доноси Федорців і його кумпанії.

От "Громадський Голос" з 15. з 19. червня ц. р. рішучо клеймить цей поступок "Діла" супроти У.С.Д.П. і називає це влучно по імені: "Хочеш кого повісити, зроби його комуністом", — та "перестерегає суспільність перед піддержуванням людей, що того рода доносами воюють, не маючи для своєїого противника інших аргументів."

"Діло" і Федорців стоячи на службі удольської дефензиви — за всяку ціну хочуть терором привневити суспільність погодитися з Польщею.

Польська преса пише про угодовий настрій і т. д. Найвіно думає, що шпіцель Федорців, сердечний приятель ославленого Яковца з "Рідного Краю" — це вже все. Помилується. Суспільність, робічї маси Галичини, український хлоп і робітник давно вже на "Діло" і Федорців плеюнули та ідуть своїм шляхом.

В останній хвилі "Діло" приносьте ще одну денунцію, дуже хитро зредаговану. Ось вона:

ДЕ ПЕРБУВАЄ М. ЛУЦКЕВИЧ?
В польській пресі зявилося відомість, що пос. М. Луцкевич, якого видачу польському судови недавно ухвалив соєм, видан до совітської Росії. В колах, близьких до української парламентарної репрезентації по інформаціях, здобутих нашим співробітником, про цей візд пос. М. Луцкевича в совітську Росію нічого не відомо.

Федорців покинується на українську парламентарну репрезентацію у Варшаві, а це звичайний підлий викрут. В цій справі парламентарна репрезентація не давала "Ділу" ніяких вияснень, тим більше, що посол Луцкевич не є її членом. Федорців нарочно пустив таку вістку до польської преси і звідтам до "Діла", щоб робити звичайний донос і шантаж.

От тоби "патріот" і "редактор"! Звичайний шпіцель і калаля.

Луцкевич лежить хорий на туберкульозу.

МАНІЛЯ, 28. мая. — Військово-транспортський "Мерит", який відплив в суботу до Злучених Держав, везучи 529 російських збігів з Сибіру, вернув до пристави Іба на острові Замбале, бо Росіяне, які мали працювати на кораблі, вийшли на страйк.

Перед віздом адмірал Штарк видав наказ, в яким сповістив Росіянів, що під час подорожі вони мусять підлягати американським військовим законам і правилам, та мусять виконувати всяку роботу, до якої призначать їх команда корабля.

ДВОБИЯ МІЖ ДВОМА ГАЛИЦЬКИМИ ПОЛІТИЧНИМИ КАЛІКАМИ.

Після славнозвісного "справедливого" акту 14. марта 1923 року, існуючі галицькі дрібно буржуазні партії кинулися на себе, припнувши одні другим вину за приділення Сх. Галичини до Польщі. Так звані "трудовіцькі", які недвозначно ще перед вирішенням 14. марта залишилися до Варшави, стали пібито на платформі власних сил, хоч в дійсності різними робітничими групами ведуть зрадницьку політику супроти працюючих галицьких мас. Одні з них покловуються Петрушевичею, другі (тихцем) Варшаві, треті (тихцем) вірять в Радянську Спілку Республік, звычайно, тільки як в реально допому, а ніколи з симпатією до неї. І ця наскрізь буржуазна адвокатська — пописська партія, що з кожним днем гріть грунт під ногами, бо широкі народні маси переконані в її "дійсності" зовсім покидають її, називає себе "трудовіцькі" тільки для того, щоб абаламувати трудові маси, які все таки до якогось часу, через свою неспівість нірлилі її.

Що назва ця вмісно придумана для абаламування, ми пригадаємо тільки згод національн демократичної партії (так давніше азалася "трудова") в 1919 році в Станіславові, де кількаднівні впергі дебати велися спеціально над зміною назви партії. Недавно померший Тимко Старух, домагався, щоб в зміну увійшов додаток "соціально-трудова партія", бо як говорив сам отверто, це притягне до неї широкі маси. Але українська буржуазія не задовлила бажання Старуха і пішла на скромнішу уступку і перезвала себе на "українську трудову партію".

Тільки в 1922 році дала знак про себе по кількох роках радикальна партія, яка по своїх програмі повинна бути селянською. Колись, до війни, вивалася вона дуже "лівою", хоч по правді не була такою, бо гуртувала в себе переважно сільських богачів. Сьогодні вона дуже незначна і безсилна, та й її розбиття на три групи: старих радикалів, молодих "лівих", що конетууть з українськими та третіх — угодовців.

І ось саме тепер, на сторінках "трудовою" "Діла" у Львові, ведеться двобій між обома дрібнобуржуазними міжцанськими партіями: радикальною і "трудовою". "Трудовіцькі" переріг усього докорюють радикалам, що вони видали з себе такі визначні польських послуг, як Михайло Яцків (був член управи рад. партії), брати Твердохліби (один з них Меаліт 6. член управи рад. партії), Северин Данилович (був. голова рад. партії), Павло Лаврук (був. посол з рами рад. пар.), Радуйак і інші.

Радикали-ж знову, оправдують, що це винувата національн демократична ідеологія, яка вперлася в ради радикальній партії. По словам радикалів, всі ті ренегати-радикали в роді Яковца, Твердохліба, Лаврука і ин. були запоморочені нащ. дем. ідеологією і зневірившись в сили власного народу, пішли спасати Україну по вказівкам польської охрани. І радикальна партія тепер відпекуюється всього та твердить, що вона не бере на себе ніякої відповідальності, навіть за участь її членів в галицькому уряді Західної Української Народної Республіки 1918—1919 року, хоч мала своїх двох представників в тодішньому міністерстві (Державному Секретаріаті), а це: держ. секретар внутрішних справ д-р Макух Іван і військовий — полк. Вітовський Дмитро.)

"Трудовіцькі" — відповідаючи закидам своїх собратів — радикалів, висувають їм свої аргументи, які, ніде правди діти, правдиві, тому для цікавості наводимо деякі уривки. — "Праці радикальної партії в краю після весни 1919 року, аж до вирішення з 14. марта зводилися виключно до підпору західів галицького уряду Петрушевича на міжнародній арені та само, як і праці других (дрібнобуржуазних — Ред. "У.Р.В.") партій. З тим застереженням, що головний титар спочиває на трудовій партії, а радикальна партія в офіційних збірних заявах і комунікатах солідаризувалася з лінією, яку вибрав уряд (Петрушевича). А в акції цього уряду брав і бере участь — (головний ідеолог уряду!) один з найчужніших членів радикальної партії — д-р Осип Назарук.

Відносно "союзу" радикальної партії з українською групою есерів, "Діло" каже: "На злізі радикальної партії один з членів говорив: "Україн. радик. партія є соціалістичною партією, яка стремить до перебудови сучасного капіталістичного господарства на нове соціалістичне господарство, в якому не буде висискувачів і висискувачів, богачів і бідних, бо в ньому приватна власність буде знесена й ніхто не буде міг сказати: це моя фабрика, або це мої лани". Дивно, що пани радикали не вступили з цєю панасеєю в 1919 р., дивно, що мовчали про неї аж до цвітня 1923 р. і цікаво, що в цім напрямі що іншого говорить партійний орган "Громадський Голос", а що іншого — фактичні провідники партії — д-р Макух і д-р Лев Бачинський. Чи повториться те саме, що во время оно в Станіславові 1919, коли радикальні послы в Нац. Раді сиділи на крайній правій, а редактори радик. одгуду "Народ" співали під дутку есерів?"

На закиди радикального органу "Громадського Голосу", що "трудовіцькі" вже не ховаються з бажанням співпраці з польсько-панською владою, "Діло" недвозначно признається: "У панів з "Гром. Гол." може певним авторитетом користується Ленін й більшовіки. Отже слід їм нагадати, що більшовіки, які дійсно зляються людьми чину, а не фраз, ніколи не боялися ставати на шлях використання легальних можливостей. Згадайте хочби їхню участь у виборах до російських установчих зборів; які вони при иній конюктурі саміж таки ліквідували. Може хоч ця послыка на авторитет щось промовить до наших радикальних Дон-Кіхотів".

ЛАНЬЦУЦЬКІ В ОБОРОНІ ЛУЦКЕВИЧА.

На засіданню польського союму дня 27. цвітня ц. р. комуністичний посол Ланьцукці виголосив промову в обороні українського посла з Волині Марка Луцкевича, що зівстав виданий соймом польському судови. Промова Ланьцукцого звучить:

Шановні панове! Справа посла Луцкевича не є так простою, як би це вам видавалося (пос. Міхаліак; є кривдою). Ви могли придумати кращій жарт. (пос. Станіткіс; Зачекайте, це ваша промова не скінчилася). Справа посла Луцкевича є справою цілого українського народу (крики), бо на кресах приміняється до України і Білорусії виняткові права. Нема шкільництва, не можна свободно уживати матерій мови (пос. Хошицькі; А що ви зробили з Буткевичем? Побідоносний комунізм) і есля якийсь представник того народу стає в обороні свого народу, і його прав (крики), то проти нього виступає вся місцева влада. І Ви панове кричите не укритего факту, що до посла Луцкевича і Українців панує у вас зоологічна несправедливість. (Шум, голоси: неправда. Маршалок: зловоніть.)

Руководити вами, несправедливості (крики) і ддятого я розумію становище наше тут в Соймі, що коли прокуратор не один раз домагався видати послів з правції, також по параграфу 129, ви тоді йому відмовляли в тім. Сойм не видав п. Строньського, Ільського, Полякевича і інших, котрі в своїх книжках і промовах остро нападали на найвищу державну владу, котрі підірвали основи теперішнього устрою і порядку, якого самі є прихильниками. І як ви мали до тих послів стільки поваги і не видали їх, то в відношенню до національних меншостей, до України, ви повинні бути хоч остільки чемні, щоб не слухати того, що тут доносить прокурор. На чім збудован обвинувачення проти посла Луцкевича; чи може прокурор послать туди стенографа, котрий уважить списав промову посла Луцкевича? Ні! Був там агент дефензиви, котрий, як це буває завжди, передав промову по своєму і на підставі цього сфабрикованого справоздання прокурор домагається видати. Наколи би ми видали ограничену тільки видку, що суд судитиме посла Луцкевича на свободі, то це ще зрозуміє. Але як видати Луцкевича, то певно зараз його зарештують, як це зробили з послом Домбалею. (Голоси: Садно, нічого йому не станеться. Знаю, що нічого не станеться. Ми привикли сидіти по тюрмах, Україні також. Але то буде нове насилья над правами працюючого народу. Дятого уважаю, що не можна в такий спосіб ставити справи. Бачив я в законодавстві Соймі, що не раз видавалося послів з правції, а ле у ніякого прокурора не було тоді і думки, щоби посла арештувати; відповідали вони на свободі. Але тут справа виглядає інакше. Не вигідний для вас посол вміти арештується, пакується його до тюрми, фабрикується для тої справи свідків і на тії підставі готовий і вирок. Вам хотить о те, щоб збудується з Сойму невідгядного для вас посла. Для того хочете його видати. Я переконаний, що ви, панове, як будете і надаліше так поступати — то ще більше обурите проти себе опінію українського народу (шум, різні крики) і весь народ український звідки такому вашому поступованню буде відноситься до польської влади зі страшною несправедливістю. І слухно. А як того не хочете, то ви повинні голосувати за невидання посла Луцкевича. Тоді докажете, що можете однаково (пос. Станіткіс; несправедливість) відноситься як до послів з правції, так і до національних меншостей. (На лавках послів національних меншостей оплески).

Пригланувшись цьому двобюю, ми з свого становища можемо ось що сказати. І "трудовіцькі" угодовці, з орієнтацією на Варшаву і радикали з під планцями недовитків есерів, з орієнтацією на "власні сили" — обоє є тільки політичними каліками, без найменших перспектив в будучині. "Трудовіцькі", партія буржуазії, пош, власників, адвокатів і т. п. засуджена на неминущю смерть, так-же само, як і їх класа. Впрочім самі себе рйкують вони своєю явною і тайною орієнтацією.

Радикальна партія свій період віджила і даремно сподіється щось створити молоді елементи, (без сумніву ідейні хлопці), які стоять по середині і не знають куди діти — чи в право, чи в ліво. Жаль їм національно-шовієстичної ганчірки і не дуже усміхаються стати на радянській платформі. Тому ї придумують "власні сили", в які розуміються самі не вірять. Окрім цього одиникий елемент їх партії — селянство, масово гуртується в соціалістичні та комуністичні організації. І даремно на радикальному зїзді (кількох людей) дунали такі порожні фрази, як про "знищення капіталістичного господарства та зрівняння суспільних класів". Це вже за пізно. А що радикали тільки фразеологи, найкращий доказ, що їх визначний товариш д-р Назарук, є, як каже "Діло" — головним ідеологом петрушевичівською буржуазного "уряду" і значнішим павним агентом його. Та ми віримо, що гурток тих ідейних людей, які намагаються воскресити трупа, кінці переконаються, що їх

Земик М.

НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАННЯ НА XII ЗІЗДІ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

(Докінчення.)

Без цього нема підстав розраховувати на поагодження правдивого і міцного співробітництва народів в рамках єдиної союзової держави.

Тому боротьба за ліквідацію фактичної нерівності національностей, боротьба за піднесення культурного і господарського урівня відставших народів являється другою черговою задачею нашої партії.

Тому наслідком закладається вквнці в пережитках націоналізму, серед різних народів, що пережили тяжке ярмо національної неволі і не встигли звільнитися ще від почування старих національних образ.

8) Одним з ярих виразників старого наслідства треба рахувати той факт, що Соціалістична Спілка Радянських Республік вважється значною частиною радянських урядовців в центрі і на місцях як до Спілки рівних державних одиниць, що забезпечує свободний розвиток національних республік.

9) Спілка радянських республік, створена на принципах рівності і добровільності робітників і селян окремих республік, являється першою практикою пролетаріату в справі урегулювання міжнародних взаємовідносин незалежних країн і першим кроком до створення майбутньої всевітньої радянської партії.

10) Вихідчи з цього сказаного, зізд накузе членам партії в характері практичних заходів, добитися того, щоб: а) При виорядкованню центральних органів С.С.Р.Р. була забезпечена рівність прав і обовязків національних республік.

б) В системі вищих органів Спілки, щоб був створений спеціальний орган представництва всіх без винятку національних республік і національних областей на принципах рівності, з можливим вчисленням представництва всіх національностей, що входять в склад тих республік.

в) Виконавчі органи Спілки мають бути створені на принципах, що забезпечують реальну участь в них представників республік і задоволення всіх потреб народів Спілки.

г) Щоб були дані республікам достаточні широкі фінансові а також бюджетні права, які забезпечували би можливість провів в їх власній державно-адміністративній культурній і господарській ініціативі.

д) Органи національних республік і областей мають складатися переважно з людей місцевих, які знають мову, звичай і обичаї відповідних народів.

е) Щоб були видані спеціальні закони, які забезпечували б вживання рідної мови у всіх державних органах і всіх установах, що обслуговують місцеве населення та національні меншости.

ж) Щоб була зміцнена вихованна праця в Червоній Армії в дусі ширення ідей братства і солідарности народів Спілки та були прийняті практичні заходи до організації національних військових частин з захованням всіх мір, необхідних для забезпечення повної оборонної спосібности республік.

лик, мала чисельність національного пролетаріату, недостача або й цілковита відсутність кадрів старих партійних робітників з місцевих людей, відсутність серйозної марксістської літератури на рідній мові, слабкість партійно-виховуючої праці, вквнці, існування пережитків радикально-націоналістичних традицій, все це не встигли вивітрити — зродили серед місцевих комуністів ясний нахил в бік переодки національних особливостей, в бік недоцінки класових інтересів пролетаріату, нахил до націоналізму.

2) З другого боку, існування багаточисельних кадрів старих партійних робітників російського походження, так в центральних установах партії, як і в організаціях комун. партій національних республік, незнайомих з звичаями, обичаями і мовою трудових мас тих республік і тому не все чутих до їх потреб — зродило в нашій партії нахил в бік недоцінки національних особливостей і національної мови в партійній праці, високогорде — легковажне відношення до тих особливостей, нахил до російського шовінізму.

3) Осуджуючи оба ці нахили, як шкідливі і небезпечні для комуністичної ідеї, і звертаючи увагу членів партії на особливу школу і особливу небезпеку нахилу до російського шовінізму, зізд виває партію до якнайшвидшої ліквідації цих старих пережитків в нашому партійному будівництві.

В характері практичної праці; зізд поручає Центральному Комітетові перевести в життя:

- а) створення марксістських гуртків вищого тилу з місцевих партійних робітників національних республік. б) розвиток принципіальної марксістської літератури на рідній мові. в) скріплення університету народів Сходу і його відділів на провінції. г) створення при Центр. Комітеті національних комун. партій інструкторських груп з місцевих робітників. д) розвиток масової партійної літератури на рідній мові. е) скріплення партійно-виховуючої праці в республіках. ж) скріплення праці серед молоді в республіках.

4) З огляду на величне значення, яке має робота відповідальних робітників в автономних і незалежних республіках і на окраїнах взагалі (здійснення звязку трудящих даної республіки з трудящими цілої Спілки), зізд поручає Центр. Комітетові постаратися про дуже вибраний склад таких робітників з тим, щоб вони могли повністю і дійсно перевести в життя постанови партії по національному питанню.

Так звучить резолюція XII зізду Комуністичної Партії в Москві про "Національні моменти в партійному і державному будівництві".

Хто уважно перечитав її той переконався, що на зізді ніщо не прикривали, а говорили правду в очі, як і все. Без сумніву, таке категоричне вирішення національного питання має надзвичайно велике значення і є в історії людства — першою справедливою. Революція та горожанська війна не дозволяли перевести дотепер як слід національні програми комуністичної партії, а також не дозволяли слідкувати за справедливим відношенням російських елементів до інших національностей.

Тому-то й зміло та радісно ми можемо назвати сучасний період в партійному і державному життю С.С.Р.Р., періодом розвитку і сили. Зелізна партійна дисципліна в рядах комуністів і така зелізна диктатура пролетаріату в політичному і економічному значенні дають нам певну запоруку, що — вирішення XII зізду будуть повністю переведені в життя. Говоримо це не з національного боку, бо ми може вже далеко вперед, але як ідеї, правди, соціалізму, які розуміють, що неможна нехтувати правами тільки дозріваних національностей підірвати довіру до робітничо-селянської вадди і святої комуністичної ідеї.

Це добре зрозумів XII зізд Комун. Партії і своїми постановами забезпечив найкращий — певний розвиток Радянських Республік та партії.

Зелик М.

ПЕТЛЮРІВСЬКІ ПРОВОКАТОРИ НА ВОЛИНІ.

Під наголовком "Бережись!" волинська газета "Українське Життя" містить слідуючу статтю про петлюрівських провокаторів на Волині:

Завдяки горожанській війні, яка велась на Великій Україні, повстав цілий ряд "урядів", отаманських ватаг, рижих банд і т. п., причім кожда з них признавала тільки свою владу і право володіти Україною. Одним з таких "урядів" є так званий уряд У.Н.Р., або як всі його називають петлюрівський, котрий має свій осідок у Варшаві на Алеї Руж. Істнує він під дуже гучною назвою "Центральний Український Комітет".

Центральний він для того, що істнує в центрі Польщі, а українській тому мабути, що члени того комітету рахують тільки себе правовірними Українцями. Треба признати, що з початку повстання уряду У.Н.Р. коло нього гуртувались деякі визначні українські політики, але переконались згодом в безглуздість і утوپію цього "уряду", покинули його і порвали з ним всякі звязки. Душею цього "уряду" став Петлюра, деспот, котрий оточив себе дефензивою, що звалась "охороною Головного Отамана" і цей неудачник почав "правити".

Кожний вступ до якогось села чи міста його ватаги оплачували життям сотки селян і робітників. Не хотіли ми ніколи порушувати петлюрівщини, тримаючись засади, що "лежачи не б'ють", але змушує нас до цього петлюрівська згряя, котра починає втручатися до наших справ на українських землях під Польщею.

Всі пам'ятаємо, як з початку передвборної акції до польського союму відкрито петлюрівські табори і засілки Волині, Полісся, Холмищину і Галичину петлюрівськими агентами, котрі старались втиснути населення в різні авантюри і шкідливі нам на кождім кроці. Появились: Осекіло, Мацюк, Дуценко, Волошин, Рябов, Горемі-

ка-Крупчинський і ще декілька подібних типів. Але авантюра їх не удалась. Якийсь час вся та згряя притихла, ніхто її уже не платив, бо опікуни полеклися на них, але ото недавно Гореміка, а потім ще дехто, були у Варшаві у своїх покровителів, віддали свого патрона Чоботарова (голова петлюрівської контррозвідки) і там дістали благословення на дальшу провокацію. Підданство польське дістали, хоч тут не родились і не жили ніколи; ті що відданства не мають, користають з особливої охороони; гроші їм прислали (цілком автентично!) і почалась знов провокація.

Ото "отаман" Осекіло почав видавати у Рівноі "Дзвін", Волошин, Гореміка і Рябов почали уже нащептувати декому, що вибори мають бути скасовані, отже треба буде обєднатися всім чорним духам, щоб і повалити "большевицьку 16-ку". В Острозі петлюрівськ Гайденко "шоє думает", а в Дубно "міністер" петлюрівський Литвицький уже і робить — тимчасом по шинках з поліцією. Товариство не велике, але підбране. Як же наше населення повинно тепер відноситися до петлюрівців? Ось як: кожда громада, кожде товариство повинно запам'ятати собі добре прізвища цих провокаторів і береттись їх, не приймаючи їх в своє товариство і бойкотувати. Нехай паршиві віщі не заражують нашої громади. Тільки ті українські емігранти повинні мати у нас підтримку, котрі себе зарекомендували чесною працею і повним довір'ям. Але таким не дають довго у нас бути. Таким і дозвіл трудні дістати на право замешкання на Волині. Дятого обережно з платними петлюрівськими агентами! Праця, матеріальна і моральна підтримка тільки чесним, незалежним емігрантам, їм то і побажання шашливого повороту на обновленію Батьківщину.

X. П.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

9. червня 1879 р. підвищено Олександрів, що зробив замах на Олександрів II.

9. червня 1906 р. забито в Білостоці начальника поліції Деркачова.

10. червня 1898 р. бунт в Брїтському заводі у Катеринославі. Заарештовано около 1.500 людей; з них 500 вислано у місцевости народження; 73 віддано до суду, з них 20 осіб засуджено в тюрьму та арештантські роти.

10. червня 1917 р. перший Всеукраїнський селянський зізд в Києві.

10. червня 1920 р. Поляки оточені навколо, залишають Київ зипсавши мости, вокзали, електричну стацію, водопровод і Володимирський Собор.

11. червня 1838 р. зачиено київський університет, виключено 149 студентів, більшість з них віддано до салдати.

11. червня 1847 р. Тараса Шевченка віддано* в салдати під найостріший догляд з зобороною писати і малювати.

11. червня 1876 р. наказ царського уряду, яким зарековано на території Росії дробувати українські книжки.

11. червня 1906 р. поліцією і козаками розігнано величезний мітинг в Астрахані і забито 17 осіб.

11. червня 1905 р. демонстрація у Варшаві, сутинка з військами, багато забито і поранено.

12. червня 1880 вийшло перше число листівки "Народної Воли".

12. червня 1920 р. Червона армія прогнала з Києва Поляків.

ІНТЕРНАЦІОНАЛ МОДЕРНОГО МІСТЕЦТВА.

Дня 14. цвітня у Берліні відбувся установчий збори міжнародного товариства для поширення модерного мистецтва. Збори відбулися з почину України Олександра Архипенка і в його робітні. На зборах були присутні видатні діячі на полі модерного мистецтва з Німеччини, Австрії, Італії, України, Америки та Японії. Від провідних мистецьких організацій у Франції, Сербії, Чехословаччині та Латвії прийшли листові заяви про їх згоду приєднатися до нового Інтернаціоналу.

Нова організація має головним завданням знайомити Америку з модерним мистецтвом Європи, а Європу з модерним мистецтвом Америки, а також слугити справі встановлення тіснійших взаємин відносин між діячами на полі модерного мистецтва в різних країнах і частинах світу. Для цієї мети т-во видаватиме журнали й публікації, буде влаштовувати вистави й відкрити, а можливо, й свої повідкриває постійні музеї з найкращими зразками нового мистецтва. На установчих зборах намічено склад членів для німецької й для деяких інших національних секцій. У справі ретни національних, зглядю державних секцій навузується переписка з видатнішими представниками модерного мистецтва у відповідних країнах. Українських секцій напевно буде дві: одна для Західної й друга для Східної України. Незабаром має бути оголошений маніфест нового Інтернаціоналу.

X. П.

АРАЛОВ ПРО ПОЛОЖЕННЯ В ТУРЕЧЧИНІ.

До Одеси приїхав через Царгород на пароплаві "Смирна" повідований представник Р. С.Ф.С.Р. в Ангорі тов. Аралов.

У розмові з представником Ратау тов. Аралов зазначив, що в теперішній час актуальною справою в Ангорі є концесія Честера, яку затвердив Найвищий Національний Зібраний Туреччини.

Згідно з умовами концесії Честерові надається право будови зелізниці у південній, східній та північній провінції Туреччини, а так само право користуватися природними богатствами в сумежних районах зелізниці.

Перед війною аналогічні концесії в Туреччині мади Французи, що почали вже будову зелізниці лінії Самсун—Ангора.

З огляду на те, що частіна вже виконаної Французями праці згідно з концесійною угодою переходить до Честера, французські представники передали недавно ангорському урядові писаний протест проти надання концесії Честерові.

Підчас мого перебування в Ангорі, сказав тов. Аралов, кореспонденти чужоземних газет не раз зачитували мене, як відноситься Світська Росія до концесії Честера.

Звичайно, коли концесія допоможе відновленню господарської сили турецького народу, то Світська Росія співчуватиме цій концесії. З огляду на те, що за спиною Честера, про що є відомости, стоять англійські банки, значу концесії Честерові можна вважати з політичного боку за цілком удаду, яка вбиває напередодні нової Лозанської конференції.

Перейшовши до однієї внутрішнього становища Ангори тов. Аралов зазначив, що там же дуже сильний націоналізм.

Взагалі, перемену, що стається в країні, можна кваліфікувати, як буржуазно-національну революцію. Тепер давний побут цілковито змінюється. Комуністичний рух ще дуже слабкий. Маленькі комуністичні групи, розсіяні в країні, вивчають деяку активність, але їхню працю паралізує уряд.

Торгові зносини між Росією та Туреччиною, сказав тов. Аралов, звязуються, але поки що ще надто туго. В країні є великий попит на російську бензину і гумові вироби, зокрема на кальоші.

З боку наших фірм є попит на анатолійську вовну. Відношення до російських представників з боку місцевої влади дуже невличеве. Відчувається, що ціла країна надзвичайно цінить дружні відношення до неї Світської Росії, що допомогла турецькому народові, коли він находився в дуже скрутному становищі.

Царгород, сказав далі тов. Аралов, до цього часу ще перуновений французськими й англійськими військовими загонами. В царгородському порті стоїть чимало французьких та англійських кораблів. До нашого торговельного представництва в Царгороді приходять чимало емігрантів, що хочуть повернутися до Росії.

Відношення між нашими дипломатичними й торговельними представниками з одного боку й союзними представниками з другого зовні цілком коректні, але ізза спиною антантських представників прагнуть пошкодити нашим інтересам чим можуть.

Коли я приїхав до Царгороду, сказав тов. Арлов, мені не дозволили вийти на беріг і застрягли мене на протязі кількох годин на пароплаві, доки ангорський комісар у Царгороді, не зважаючи на можливість конфлікту з союзниками, сам прибув на корабель і наказав, щоб мене пустили на беріг.

НОВА КНИЖКА! -- НОВА КНИЖКА! Що тільки появилася з друку і продеться дуже рідна книжка для кожного робітника і робітницї п. н. КАРЛ МАРКС ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ. Написав Ю. Стеклов. Книжка вийшла накладом "Космоса" в Берліні, під редакцією Е. Касиенки. Надрукована в малім видінні форматі, на книжковім папері і обіймає 110 сторін друку. Поділена на такі розділи: 1. Роки підготовки. — 2. Вироблення нового світогляду. — 3. Революція 1848—49 року. — 4. Період реакції. — 5. Інтернаціонал. — 6. Сприяння соціалістичному рухови в поодиноких краях. — 7. Дещо про особисте Марксове життя. — 8. Значіння Маркса в науці. Ціна тільки 25 центів. Замовлення посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sta. — Winnipeg, Man.

НОВІ ПЕРЕПИСНІ КАРТКИ! Накладом "Укр. Робітничих Вістей" вийшли гарні переписні картки з портретами провідників Радянських Республік. В серію карток входять: Герб Радянської України, Н. Ленин, Л. Троцький, Г. Зінов'єв, Ю. Х. Раковський, Л. Мануїльський, О. Шумський, М. Скрипник, Т. Полозов, Блакитний (Елланський) і М. Баран. Ціла серія має 11 карток і коштує тільки 35 центів. Замовлення посилайте до: Ukrainian Labor News Cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.

